

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **J.**, bytom H., proti odporkyni: **Sociálna poisťovňa - ústredie**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 26Sd 1/2010-25 zo dňa 25.6.2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 26Sd 1/2010-25 zo dňa 25.6.2010 **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi právo na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým uznesením uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia odmietol opravný prostriedok navrhovateľa z dôvodu, že oznámenie odporkyne o zrážkach z dôchodku navrhovateľa nie je rozhodnutím podliehajúcim preskúmaniu súdom.

Proti uvedenému uzneseniu podal navrhovateľ včas odvolanie, ktorým žiadal napadnuté uznesenie zrušiť. Krajskému súdu vytýkal, že mu svojim postupom a rozhodnutím odňal možnosť konať pred súdom a boli porušené jeho ústavné práva. Poukázal tiež na to, že on a jeho rodina sú v hmotnej núdzi. Vzniesol aj námietku zaujatosti, ktorú bližšie nezdôvodnil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné vyhovieť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zo spisu súdu prvého stupňa zistil, že navrhovateľ podal na krajskom súde návrh zo dňa 7.1.2010 označený ako „žaloba č. 2“, v ktorej uviedol, že trvá na vyplácaní plnej sumy svojho dôchodku a žiada o vyplatenie všetkých zrazených prostriedkov. Poukázal na obsah skoršieho návrhu - žaloby zaslanej odporkyňi 26.1.2009 (ktorú pripojil vo fotokópii), z ktorého vyplýva, že táto smeruje proti oznámeniu odporkyne o výplate dôchodku. Pripojenými podaniami tiež žiadal vydať voči odporkyňi predbežné opatrenie na „zabezpečenie riadneho chodu mojej domácnosti a rodiny“ a ustanoviť zástupcu z radov advokátov. K podaniu pripojil kópie rozhodnutí odporkyne č. X. zo dňa 11.12.2008 a Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš č. B/2007/02436-002 zo dňa 29.5.2007.

Vo svojom vyjadrení k podaniu navrhovateľa odporkyňa vysvetlila svoj doterajší postup vo veci, potvrdila, že navrhovateľ podaním zo dňa 26.1.2009 podal „návrh – žalobu“ proti oznámeniu o výplate dôchodku z dôvodu, že z dôchodku sa naďalej vykonávajú zrážky. Poukázala tiež na to, že vzhľadom na to, že podanie navrhovateľa smerovalo proti oznámeniu o výplate dôchodku vybavila ho vysvetľujúcim listom z 10.2.2009 (ktorý pripojila v kópii).

Krajský súd následne opravný prostriedok navrhovateľa odmietol, lebo dospel k záveru, že smeroval proti oznámeniu o zrážkach, ktoré nie je rozhodnutím podliehajúcim súdnemu prieskumu v správnom súdnictve.

Podľa § 250p veta prvá OSP ak je návrh podaný oneskorene, alebo ho podá ten, kto naň nie je oprávnený, alebo ak sa napáda rozhodnutie, ktoré preskúmaniu nepodlieha, alebo ak navrhovateľ neodstránil vedy, ktorých odstránenie súd nariadil a ktoré bránia vecnému vybaveniu návrhu, súd uznesením opravný prostriedok odmietne.

Podľa názoru odvolacieho súdu v preskúmvanej veci boli dané podmienky odôvodňujúce uvedený postup krajského súdu. Po posúdení obsahu podania navrhovateľa zo dňa 7.1.2010 súd prvého stupňa dôvodne ustálil, že navrhovateľ sa v podstate žiada vyplácanie celého dôchodku vo výške 282,10€ v zmysle rozhodnutia zo dňa 18.12.2009 a domáha sa preskúmania oznámenia odporkyne o zrážkach z dôchodku (pripojeného k predmetnému rozhodnutiu), ktoré však s poukazom na § 244 OSP nie je rozhodnutím podliehajúcim súdnemu prieskumu.

Aj keď súd prvého stupňa v súlade s citovaným ustanovením podanie navrhovateľa správne odmietol jeho pozornosti nemali uniknúť pripojené ďalšie samostatné podania najmä obsahujúce žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov ako aj „návrh na nariadenie predbežného opatrenia“ a s týmito sa mal náležitým spôsobom vysporiadať.

Podľa § 30 OSP účastníkovi, u ktorého sú predpoklady, aby bol súdom oslobodený od súdnych poplatkov, ustanoví sudca alebo poverený zamestnanec súdu na jeho žiadosť zástupcu z radov advokátov, ak je to potrebné na ochranu jeho záujmov. O tejto možnosti súd účastníka poučí.

Podľa § 138 ods. 1 OSP na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Vyššie citované zákonné ustanovenia obsahujú podmienky, ktoré musia byť kumulatívne splnené, aby súd mohol ustanoviť účastníkovi zástupcu z radov advokátov. Hoci v predmetnej veci je účastník oslobodený od platenia súdnych poplatkov, pre potreby ustanovenia advokáta sa musí skúmať aj splnenie podmienok v zmysle § 138 ods. 1 OSP. Jednou z týchto podmienok je, že zo strany účastníka nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Podľa názoru odvolacieho súdu však v predmetnej veci možno dôvodne dospieť k záveru, že ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva (o také ide najmä vtedy, ak zo skutkových okolností a tvrdení žiadateľa je nepochybné, že mu vo veci nemôže byť vyhovené), keďže oznámenie odporkyne o zrážkach z dôchodku navrhovateľa nepodlieha preskúmaniu súdom, pričom namietané vykonávanie zrážok z jeho dôchodku sa realizuje na základe právoplatného exekučného príkazu (v prospech oprávneného H., spol. s r.o., L.), čo navrhovateľ nespochybnil. Okolnosti týkajúce sa exekučného konania, rozhodnutia a postupy v rámci exekúcie nie sú a nemôžu byť predmetom súdneho preskúmavacieho konania v zmysle ustanovení piatej časti OSP.

S poukazom na § 244 ods. 1 OSP a nasl. (v *správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy*) v správnom súdnictve rovnako neprichádza do úvahy (keďže ide o inštitút sporového konania) vydanie predbežného opatrenia – „aby Sociálna poisťovňa bola povinná na svoje náklady plne zabezpečiť riadny chod domácnosti a rodiny navrhovateľa“.

Hoci súdu prvého stupňa možno dôvodne vytknúť, že k predmetným podaniam obsahujúcim žiadosť o ustanovenie advokáta a návrh na vydanie predbežného opatrenia nezaujal stanovisko, odvolací súd z dôvodu hospodárnosti konania nepovažoval za potrebné uznesenie krajského súdu inak vecne správne zrušiť a vrátiť mu vec za účelom posúdenia a rozhodnutia o uvedených návrhoch navrhovateľa (čo urobil odvolací súd sám), nakoľko vzhľadom na vyššie uvedené skutkové okolnosti, by išlo len o formálne zopakovanie konania pred krajským súdom, bez dôvodnej možnosti očakávania rozhodnutia prospieť navrhovateľa.

K navrhovateľom (v odvolaní) vznesenej námietke zaujatosti odvolací súd odvolací súd poznamenáva, že ide o námietku blanketárnu, na ktorú sa v zmysle § 15a ods. 3 OSP neprihliada.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie krajského súdu podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 OSP a § 250l ods. 2 OSP tak, že neúspešnému navrhovateľovi trovy odvolacieho konania nepriznal.

POUČENIE: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 9. novembra 2010

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Lubica Kavivanovová